

LÖGREGLUSAMÞYKKT

fyrir Vestur-Húnavatnssýslu.

FYRSTI ÞÁTTUR

Ákvæði, er taka bæði til kaups og sveita.

I. KAFLI

Um reglur og velsæmi á almannafæri.

1. gr.

Á almannafæri mega uppbót og óspektir ekki eiga sér stað. Ekki mega menn safnast saman á almannafæri, svo að til tálma sé fyrir umferðina. Þegar talað er um almannafæri í samþykkt þessari er átt við götur, vegi og svæði, sem almenn-ingur fer um, eða ætluð eru til almenningsafnota, svo sem leikvelli, torg, bryggjur, bólvirki, svo og um veitingastaði, afgreiðslustaði bifreiða o. þ. h. Um kvikmynda-hús og önnur samkomuhús, brýr, skeiðvelli, fjárréttir, markaði og opinber upp-boð, gilda ákvæði samþykktar þessarar um almannafæri, eftir því sem við á.

2. gr.

Þegar fjölmenni safnast saman á almannafæri, þar á meðal við dyr kirkna, sölubúða, leikhúsa eða annarra samkomuhúsa eða annars staðar þar, sem almenn-ingur kemur saman, skal fólk raða sér þannig, að sá, er fyrr kemur, fái fyrr aðgang og haga sér í öllu eftir þeim fyrirnelum, sem lögreglan setur til þess að varðveita góða reglu.

3. gr.

Á almannafæri má ekki fljúgast á, æpa, blístra, syngja hátt, eða hafa í frammi annan hávaða eða ofsalegt eða móðgandi athæfi, sem raskar allsherjarreglu eða ónáðar vegfarendur eða þá, sem búa í nágrenninu.

4. gr.

Bannað er að aðhafast að óþörfu nokkuð það, sem raskar næturro manna, og enginn má að ástæðulausu berja á dyr eða glugga, hringja dyrabjöllu eða að-hafast neitt það, er ónáðar eða móðgar húsbúendur.

5. gr.

Á fjölförnum götum og vegum eða þar, sem hætta getur stafað af, má ekki hafa leiki um hönd, ekki gera rennibrautir, renna sér á skautum eða sleðum, eða hafa um hönd aðrar skemmtanir, sem hindra umferðina. Sömuleiðis er bannað að hanga utan á vögnum, sleðum eða bifreiðum, sem eru á ferð um götur eða vegi. eða festa við þá sleða, handvagna eða annað, sem til óþæginda getur orðið.

6. gr.

Ekki má skjóta úr byssu, riffli eða skammbyssu, af boga eða öðrum skot-vopnum á eða yfir fjölfarnar götur eða vegi né heldur kveikja í púðri, olíu, ben-zíni eða öðrum eldfimum efnum eða sprengiefnum og ekki kasta frá sér steinum, glerbrotum, snjóköggjum, slori, vatni eða öðru, er tjóni getur valdið eða óþæg-indum þeim, er um fara.

Nauðsynlegar sprengingar við götur, torg eða á almannafæri, má aðeins gera með leyfi lögreglustjóra og skal ætíð, þegar sótt er um leyfi til slíks, tilgreina hver

framkvæmi verkið, og ber bæði verkstjóri og sá, sem verkið er unnið fyrir, ábyrgð 204
á, að allrar varúðar sé gætt. Sprengiefni og önnur slík eldfim efni, má hvorki geyma 30. okt.
í íbúðarhúsum né annars staðar, þar sem hætta stafar af.

7. gr.

Enginn má ganga dulklæddur á almannafæri, nema hann sé á leið af eða á grímudansleik eða álfadans. Ekki heldur í búningi, sem mishýður velsæmi eða raskar almennt reglu. Einnig er bannað að hafa í frammi hneykslanlegt athæfi á almannafæri, svo sem með ósæmilegum orðum eða látbragði, með því að fletta sig klæðum, eða gera þarfir sínar á hneykslanlegan hátt.

8. gr.

Ölvuðum mönnum, sem finnast ósjálfbjarga á almannafæri, skal ráðstafað á tryggilegan hátt, þar til þeir koma til sjálfs sín aftur, og skulu þeir greiða kostnað þann, sem af því leiðir. Þeim mönnum öðrum, sem sökum ölæðis hafa í frammi hávaða eða ósæmilegt athæfi eða látbragð á almannafæri, skal ráðstafað á sama hátt, þar til þeir koma til sjálfs sín aftur, og skulu þeir þá auk áfallins kostnaðar enn fremur sæta sektum eftir samþykkt þessari fyrir röskun á allsherjar friði, er þeir kunna að hafa valdið með ölæði sínu og ólátum.

Ölvuðum mönnum er bannað að draga fé í réttum.

9. gr.

Enginn má baða sig eða synda nakinn á opinberum baðstöðum, sundlaugum fyrir almenning, né nálægt bryggjum, skipum á höfn inni, eða á öðrum þeim stöðum, er liggja nálægt almennt umferð.

10. gr.

Hver sá, sem staddur er á almannafæri, er skyldur að segja til nafns síns og heimilis, ef lögreglan krefst þess.

11. gr.

Almenningi er skylt að hlýða öllum skipunum lögregluvaldsins.

Ef nauðsyn ber til, getur lögregluvaldið kafið sér til aðstoðar hvern fulltiða karlmann, sem viðstaddur er, til þess að afstýra óreglu eða óspektum á almannafæri, en heimtingu eiga slíkir menn á fullum bótum úr hreppssjóði fyrir tjón, er þeir kunna að bíða við það á fatnaði eða limum, en hreppssjóður á aðgang að hinum seku.

II. KAFLI

Ákvarðanir til að afstýra tálmunum og hættum fyrir umferðina.

12. gr.

Enginn má án leyfis hlutaðeigandi umráðamanns, láta fyrirberast í umgirtu svæði eða öðrum stöðum, þar sem gengið er inn í hús eða garða, né fara inn í hús manna í óleyfi.

13. gr.

Hlaðna byssu má ekki bera á götum eða vegum. Byssu skal ávallt bera þannig, að opið viti upp. Gaddhrifur, ljái eða aðra slíkta hluti, sem tjón getur hlotið af, má ekki flytja eftir götum eða vegum, nema svo sé um búíð, að engin hætta geti stafað af.

14. gr.

Á alfaravegi má ekki leggja eða setja neitt það, er tálmar umferðina, frekar en nauðsynlegt er vegna vöruflutninga, og skal þess ætíð gætt, að það geri sem

204 minnstan farartálma. Að flutningi loknum skal vandlega hreinsa svæðið, sem notað
30. okt. var. Bifreiðar, vagnar, hjólbörur og sleðar mega ekki standa á götum eða vegum lengur en nauðsynlegt er til að fylla þá eða tæma, og aldrei mega þeir standa á gangstéttum. Hreppsnefnd ákveður, í samráði við lögreglustjóra, hvar á götum eða torgum vagnar eða bifreiðar mega standa, og setur sérstakar reglur þar að lútandi.

15. gr.

Á alfaravegi má ekki vinna neina vinnu, sem tálmar umferð manna, eða gerir hana hættulega, svo sem höggva eða sprengja grjót, eða því um líkt, nema leyfi lögreglustjóra komi til.

16. gr.

Enginn má gera skurði í götur eða vegi, nema hann hafi til þess leyfi hlutað-eigandi stjórnarvalds. Fáist slíkt leyfi, skal verkið unnið þannig, að sem minnstur farartálmi sé að, og ætíð skal þess gætt, að vegfarendur séu aðvaraðir um farar-tálmanir, með nægilega greinilegum ljósum, frá því fer að skyggja að kveldi og þar til albjart er orðið að morgni. Að öðru leyti gerir hlutaðeigandi stjórnarvald og lögreglustjóri þær ráðstafanir, er þurfa þykir til þess að afstýra hættu fyrir vegfarendur. Ef slíkt verk dragast úr hófi fram, getur hlutaðeigandi hreppsnefnd eða lögreglustjóri eða bæði í sameiningu, látið ljúka verkinu og sett götur eða vegi í samt lag aftur á kostnað þess, er verkið átti að framkvæma.

17. gr.

Nú er hús svo hrörlegt, að hætt er við að það hrynji, eða einhver hluti þess, og getur lögreglustjóri þá hannað að nota húsið, og lagt fyrir eigandann að rífa það eða endurbæta það svo sem þörf gerist, til þess að afstýra hættu, innan tiltek-ins tíma. Enn fremur getur lögreglustjóri á kostnað eigandans gert aðrar ráðstaf-anir, sem hann telur nauðsynlegar til þess að afstýra hættu fyrir vegfarendur og aðra. Ákvæði þetta nær einnig til þess, þegar steinvegg, trévegg eða annarri girð-ingu liggur við falli eða hruni.

Nú er bryggjum, pöllum eða öðrum mannvirkjum svo áfátt, að hætta getur af því stafað fyrir þá, sem um fara, t. d. þegar göt eru á pöllum eða mannvirki fúin, og getur lögreglustjóri þá krafist þess að eigendum eða umráðamönnum mannvirkjanna, að þeir gangi svo frá þeim að hættulaust sé.

Nú brennur hús eða mannvirki, eða það er flutt burtu, án þess að annað sé byggt í staðinn, þá er eiganda eða umboðsmanni hans skylt að ganga svo frá rúst-unum, að ekki stafi hætta, óþrífnaður eða óþrýði af.

18. gr.

Pallar, stoðir og annar umbúnaður þess konar, sem notaður er við húsasmíðar og aðrar byggingar eða viðgerðir á húsum, skal vera nægilega traustur. Á slík-um pöllum meðfram götu skal vera a. m. k. 20 cm. há brík og handrið eða reipi í brjósthæð. Lausir stigar sem notaðir eru við byggingar eða viðgerðir á húsum, málun, gluggapvott eða annað þess konar, skulu vera nægilega traustir og kjálk-arnir búnir járn göddum að neðan, ef stiginn er meira en fjögurra metra langur.

Lausir stigar mega ekki standa við húsvegg á almannaferi eftir að dimmt er orðið.

Brot á ákvæðum þessarar greinar er á ábyrgð þess, sem verkið annast, eða, ef hann er ekki tilgreindur, þá á ábyrgð húseiganda eða umráðamanns.

19. gr.

Í opnum gluggum, sem vita að almannaferi, má ekki láta standa jurtaþotta eða annað það, er getur fallið niður og valdið tjóni.

20. gr.

204

30. okt.

Nú liggur kjallaraop út að almannafæri og lengra fram en húshlið og skal þá vera traust handrið beggja megin við það. Auk þess getur lögreglan krafizt þess, að kjallaraopið sé byrgt með hlemm eða hlera. Frá því að dimmir að kveldi, þar til birtir að morgni.

Í kringum birtugrófir við stétt eða götu, skal setja handrið úr járn eða öðrum málm, eða nægilega sterkar járngrindur yfir, jafnhátt stéttinni eða götunni. Handrið samkvæmt þessari grein mega ekki vera lægri en 60 cm.

21. gr.

Áhöld, sem notuð eru til að hefja upp eða renna niður vörum eða öðru við bryggjur eða hús, sem liggja við alfaraveg, skulu vera nægilega traust, og þeir, sem þau nota, skulu vera áreiðanlegir menn.

22. gr.

Hvargetna þar, sem girðingarhlið eru á vegum, götum eða stígum, er liggja heim að byggðum býlum, er bannað að hafa yfir þeim þverslár eða strengi, nema svo hátt sé undir, að öruggt sé, að ríðandi maður reki sig ekki upp undir. Er það á ábyrgð landseta að þessa sé gætt. Um girðingarhlið á vegum og girðingar með fram vegum skal að öðru leyti fara samkvæmt ákvæðum gildandi vegalaga.

III. KAFLI

Umferð um vegi.

23. gr.

Allir, sem fara um vegi, hvort heldur er gangandi, ríðandi, á vagni, í bifreið, á hjólum eða öðrum farkosti, skulu, þá er þeir mæta einhverjum, eða einhver vill komast fram fyrir þá, halda sér, gripum sínum og farartækjum á vinstri helmingi akbrautarinnar eingöngu og svo nærri götubrún eða gangstéttarbrún sem auðið er. Sá, sem vill komast fram fyrir vegfarendur, skal víkja til hægri handar, þó ekki meira en nauðsyn krefur. Við vegamót skal, ef þörf gerist, sá bíða, sem hefur farartæki á vinstri hönd. Þeir, sem fara um gangstéttir, skulu jafnan víkja til vinstri handar, en eru þó ekki skyldir til að víkja út á akbraut, sé hún til vinstri handar.

24. gr.

Þeir, sem ríða eða aka á almannafæri, skulu gæta allrar varúðar. Vagnar eða sleðar með hesti fyrir mega aldrei standa á almannafæri, nema ökumaður eða annar vel hæfur maður gæti hestsins.

25. gr.

Það er með öllu bannað að ríða, beita fyrir vagn eða flytja farangur á höltum eða meiddum hestum, horuðum eða sem af öðrum ástæðum eru svo illa á sig komnir, að þeir hafa ekki fullan þrótt.

26. gr.

Ríðandi mönnum, lestamönnum og öðrum, er farangur flytja á áburðarhestum, er skylt að víkja úr vegi, og jafnvel út af götum eða vegum fyrir vögnum, er þeir mæta, ef vagninn kemst ekki leiðar sinnar að öðrum kosti.

27. gr.

Það er bannað að ríða eða aka á móti skrudgöngum og líkfylgdum eða fram hjá þeim. Skal víkja úr vegi fyrir þeim, ef unnt er, eða nema staðar meðan þær fara fram hjá.

30. okt. Slökkviliðið er undanskilið ákvæðum þessarar samþykktar um vagna. Allir eru skyldir að vikja úr vegi fyrir því svo fljótt sem unnt er. Sama gildir um sjúkravagna.

Lögreglustjóri getur takmarkað eða bannað umferð bifreiða á vegum, ef slík umferð álist hættuleg, eða til sérstakra óþæginda fyrir umferð, og á vorin meðan klaka leysir úr jörðu.

Um gerð bifreiða og notkun, fer eftir þeim lögum og reglugerðum þar að lútandi, er nú gilda eða er síðar kunna að verða settar.

Ljós skal ávallt tendra á bifreiðum, þegar skyggja tekur og ávallt hafa þau tendruð, er þær eru á ferð, frá því birtu bregður að kvöldi og þangað til albjart er orðið að morgni.

Lögreglustjóri ákveður nánar um ljósnotkun bifreiða og reiðhjóla, ef þurfa þykir, og auglýsir það á venjulegan hátt.

Ef bifreið mætir vögnum á stað, þar sem hvorugir komast fram hjá öðrum, skal bifreiðin aka til baka og nema staðar, þar til hinir komast fram hjá henni.

Ef gangandi eða ríðandi menn eru á leið yfir brú, er bifreið ekur að, skal bifreiðin nema staðar á veginum við brúarendann og bíða þar til mennirnir eru komnir fram hjá eða yfir brúna, enda skulu þeir ekki tefja för sína að óþörfu.

Bifreiðarstjóri skal gefa hljóðmerki með horni sínu í tæka tíð, þegar umferðin gefur tilefni til. Hætta skal hann að gefa hljóðmerki, ef hestar hræðast eða verða óróir, og ekki má hann gefa hljóðmerki um leið og bifreiðin fer fram hjá hestum. Bifreiðarstjórar skulu gæta þess, einkum að næturlagi, að gera eigi hávaða um nauðsyn fram með hljóðmerkjum. Þeir hera ábyrgð á því, að farþegar þeirra hafi ekki um hönd söng eða hávaða, er raski næturró manna.

Ef bifreiðarstjóri verður þess var, að laus hross eða annar búpeningur eru á vegi þeim, er hann ekur um, skal hann hægja á bifreiðinni og eigi aka hraðar en á 20 km hraða, þar til hann er kominn fram hjá. Ef gripirnir hlaupa á undan bifreiðinni eftir veginum, má bifreiðin ekki aka á eftir þeim með meiri hraða en 15 km, og eigi lengri leið en hálfan kílómetra í einu.

Þegar bifreið mætir fjárrekstri á vegi, skal bifreiðarstjóri stöðva bifreiðina meðan reksturinn er rekinn fram hjá. Komi bifreið á eftir fjárrekstri á vegi, skal bifreiðarstjóri gera rekstrarmönnum aðvart um, að hann óski að komast fram hjá rekstrinum og er rekstrarmönnum þá skylt að vikja rekstrinum til hliða á veginum svo fljótt sem unnt er og svigrúm leyfir.

Að öðru leyti skal fara eftir ákvæðum bifreiðalaganna, og reglugerðum þeim, sem settar eru eða settar verða samkvæmt þeim lögum um notkun bifreiða.

Á hverju reiðhjóli, sem notað er, skal vera bjalla, er gefur hveltt hljóð, og skulu hjólreiðamenn láta til hennar heyra, ef hætt er við árekstri og ætíð áður en þeir fara

fyrir húsdýr, horn eða gatnamót. Skylt er þeim að hafa ljósker á reiðhjólunum, er 204
snúi fram og lýsi fram undan sér, og hafa þau tendruð, er þeir eru á ferð, frá því 30. okt.
skyggja tekur að kveldi og þar til hjart er orðið að morgni.

Þar, sem gæta þarf sérstakrar varúðar, má aldrei aka hraðar en svo, að stöðva
megi hjólið þegar í stað. Á hjólum mega aldrei vera fleiri menn en hjólin eru gerð
fyrir. Skylt er hjólreiðamanni að nema staðar, ef reið hans veldur því, að hestur
fælist eða gerist órór.

Ef slys vill til, sem stafar af eða stendur í sambandi við notkun hjóla, skal
hjólreiðamaður þegar nema staðar, skýra frá nafni sínu og heimilisfangi, ef þess er
krafist, og hjálpa þeim, sem slasast hefur, ef þörf gerist. Hjólreiðamaður skal þegar
nema staðar, ef lögreglan gefur honum merki um það. Eigandi hjóla ber ábyrgð á
brotum á samþykkt þessari, ef hann lánar þeim, sem er yngri en 14 ára.

Sé for eða bleyta á götunni skal aka svo að ekki slettist á aðra vegfarendur.

IV. KAFLI

Almenn ákvæði um fjallskil og ágang búpenings.

37. gr.

Um rekstur búpenings til afrétta, hirðingu hans og fjallskil fer eftir ákvæðum
fjallskilareglugerðar fyrir Vestur-Húnavatnssýslu, eins og þau nú eru eða síðar
kunna að verða.

Að öðru leyti eru allir skyldir að gæta, svo sem við verður komið, búpenings
síns og alifugla, að ekki gangi til skemmda á varplönd, engjar, tún, akra eða mat-
jurtagarða annarra manna. Valdi búpeningur slíku tjóni, þann veg að saknæmt
þyki, skal bæta það samkvæmt ákvæðum þeim, er á hverjum tíma gilda um usla-
gjöld.

Enginn má siga hundum á annan mann, eða láta fyrirfarast að aftra því, ef
hann verður var við, að hundur ræðst á mann, ef honum er það unnt, án þess að
stofna sér í háska. Hundar, sem ráðast á menn eða elta skepnur út um hagann, eru
réttdræpir, hvar sem þeir sjást úti. Flækningshunda og ketti, sem ekki eru í eign
eða umsjá neins manns, getur lögreglan látið handsama og auglýsa. Gefi enginn
sig fram innan þriggja sólarhringa, og borgi áfallinn kostnað, skal lóga slíkum
dýrum, ef enginn vill taka þau að sér.

V. KAFLI

Um friðun almenningseigna o. fl.

38. gr.

Enginn má skemma, lýta eða óhreinka, né á annan hátt spilla almennings-
eignum, hvort heldur eru vegir, vatnsból, vatnsveitumannvirki, byggingar, raf-
áhöld, rafþræðir, ljósker, bryggjur, bryggjuáhöld, símar, brunaboðar, björgunar-
tæki eða annað, sem ætlað er til almenninga nota.

39. gr.

Enginn má rita, rispa, tjarga, teikna né mála á hús manna eða girðingar neitt
það, sem hneyksli getur valdið, skemmdum eða óprýði. Enginn má heldur skemma
girðingar þær, er standa um afgirta garða, reitti, tún eða mannvirki. Það er bannað
að klifra yfir þær eða fara í gegnum þær, nema með leyfi eiganda eða umráða-
manns. Aðgangur að loðdýragörðum er bannaður óviðkomandi mönnum nema með
leyfi eiganda eða gæzlumanns. Bannað er að hafa í frammi að nauðsynjalaus, í
nánd við loðdýragarða, hávaða eða annað athæfi, er styggt getur dýrin, einkum um
fengtíma og gottíma.

204 Enginn má á nokkurn hátt vísitandi spilla nokkrum eignum sýslubúa. Komi 30. okt. slíkt fyrir, skal sá er veldur, bæta fullum bótum þann skaða, sem hann gerir.

40. gr.

Enginn má skemma, troða eða spilla á annan hátt ræktuðum blettum, túnnum, engjum, matjurtagörðum eða skrúðgörðum manna, hvort sem er girt eða ógirt. Ekki má heldur skemma plöntur, né á nokkurn hátt spilla neinu í grafreitum eða saurga þá á nokkurn hátt. Girðingum má ekki spilla, né skilja eftir opin hlið, sem lokað verður, enda eigi þau að vera lokað.

41. gr.

Enginn óviðkomandi maður má hagnýta eða tileinka sér neinar nytjar, svo sem beit, berjatöku, egg, veiði, fugla, fiska eða annað, án leyfis landráðanda.

Þó mega ferðamenn hagnýta sér hagbeit í óræktuðu landi og berjatöku til neyzlu á staðnum meðan á áning stendur.

42. gr.

Öllum er skylt að ganga vel og þrífalega um áningarstaði sína og tjaldstæði, eða þar sem þeir á annan hátt koma saman á víðavangi, hvar sem er innan sýslunnar. Ber að ræsta vandlega slíka staði af öllum óhroða og rusli, svo sem dósnum, flöskum, bréfum og matarleifum og öðru þvílíku, áður en staðurinn er yfirgefinn, og hylja ruslið í gróf eða gjótu eða flytja það burt.

Flöskur má aldrei brjóta á víðavangi. Bannað er að eyða eða spilla gróðri með lyng- eða hrisrifi eða á annan hátt.

43. gr.

Hreppsnefnd ákveður hvar festa skuli upp auglýsingar frá yfirvöldum og öðrum stjórnarvöldum, og skal hún á kostnað sveitarsjóðs útvega í því skyni spjöld, svo mörg, sem þurfa þykir.

Auglýsingar um sjónleiki, sýningar, söngva og aðrar skemmtanir, sem leyft er að halda, svo og aðrar auglýsingar, má festa upp hvar sem er, með samþykki hlutaðeigandi húsráðanda.

44. gr.

Uppfestar auglýsingar skulu hlutaðeigendur taka niður, þegar þær hafa fullnægt tilgangi sínum. Löglega uppfestar auglýsingar má enginn rífa niður, rissa að skrifa neitt á þær þeim óviðkomandi, óhreinka eða gera ólæsilegar á annan hátt.

VI. KAFLI

Um veitingastaði, samkomuhús og skemmtanir.

45. gr.

Allir staðir, þar sem höfð er á hendi almenn veitingasala matar og drykkjar og gististaðir fyrir almenning, skulu háðir sérstöku eftirliti lögreglustjóra og skal lögreglunni heimill umgangur um húsakynni þau, sem notuð eru í sambandi við veitingarnar.

Á öllum gistihúsum skal haldin nákvæm gestaskrá.

46. gr.

Hverjum, sem hefur veitingasölu, hverju nafni sem nefnist, er skylt að gera allt, sem í hans valdi stendur, til að afstýra því, að nokkuð það fari fram í húsi hans, sem kemur í bága við velsæmi og góða reglu.

47. gr.

Á veitingastað má enginn sýna af sér ofsalegt athæfi eða látbragð, hávaða eða nokkra ósæmilega hegðun eða hafa áhættuspil um hönd.

204

30. okt.

48. gr.

Allir almennir veitingastaðir skulu vera lokaðir frá kl. 11½ að kvöldi til kl. 6 að morgni og allir gestir, sem ekki eiga náttstað þar, skulu hafa farið út, ekki síðar en ½ stundu eftir að lokað er. Þó má selja ferðamönnum greiða á hvaða tíma sem er. Heimilt er lögreglustjóra að leyfa félögum að halda þar samkvæmi, dansleiki og aðrar skemmtanir, sem ekki eru bundnar við neinn sérstakan lokunartíma, ef ekki taka þátt í þeim aðrir en félagsmenn og gestir þeirra. Sama gildir um brúðkaup og samsæti einstakra tiltekinna manna.

49. gr.

Við hvert veitingahús eða almennt samkomuhús skal eigandinn láta gera salerni, sem gestum er heimill aðgangur að. Skal veitingamaður eða húsráðandi sjá um, að því sé ávallt haldið vel hreinu.

50. gr.

Vilji nokkur halda almenna samkomu, svo sem danssskemmtun, sjónleiki, söngskemmtun, íþróttasýningu, myndasýningu o. s. frv., er almenningi sé boðið til eða seldur aðgangur að, eða til að hafa veitingar á staðnum, skal hann til þess leita leyfis lögreglunnar. Lögreglustjóri veitir slíkt leyfi. Þó getur hann falið hreppstjórum að veita leyfin hverjum í sínum hreppi, og skal tekið fram um leið og leyfið er veitt, hvenær samkomunni skuli vera lokið.

Leyfishafa skal skylt að hlýða þeim fyrirmælum, sem lögregluvaldið setur til þess að varðveita góða reglu, velsæmi og hreinlæti. Honum er skylt að hlýða fyrirmælum heilbrigðisnefndar um ræsting og hreinlæti í húsrúminu, enda skal það ávallt nýræst, er samkoman byrjar, og nægileg hrákailát til staðar.

Lögreglustjóri eða hreppstjóri getur krafizt þess að þeir, er fá leyfi til að halda samkomur, hafi á sinn kostnað tryggt sér menn til eftirlits allan samkomutímann. Fari nokkuð það fram, er brýtur í bága við reglu og velsæmi, er lögregluvaldinu heimilt að láta slíta samkomunni.

Almennar útisamkomur eru sömu reglum háðar, að svo miklu leyti, sem því verður við komið.

51. gr.

Ef lækni telur, að sjúklingi stafi hættu af háreysti, er samkoma geti valdið í nánd við heimili hans, er heimilt að banna hana á þeim stað.

52. gr.

Föst kvikmyndahús má ekki starfrækja í sýslunni nema með leyfi hlutað-eigandi hreppsnefndar og lögreglustjóra, og með þeim skilyrðum, að því er útbúnað og loftrými snertir, sem hún tiltekur. Hreppsnefnd ákveður, hve mikið gjald skuli greiða í sveitarsjóð fyrir leyfið, annað hvort árlega eða fyrir hverja sýningu.

Lögreglustjóri getur veitt leyfi til að halda einstakar kvikmyndasýningar, og ákveður hann þá gjaldið í sveitarsjóð.

53. gr.

Ef sýndar eru myndir, sem að dómi lögreglustjóra eru siðspillandi, hvort sem það eru skuggamyndir eða kvikmyndir, getur lögreglustjóri bannað að sýna þær. Barnaverndarnefnd getur og bannað, ef henni sýnist ástæða til, að láta börn horfa á myndir, sem geta haft óheppileg áhrif á þau.

VII. KAFLI

Almenn ákvæði um hreinlæti og þrifnað.

54. gr.

Enginn má saurga eða á nokkurn hátt spilla neyzluvatni manna, hvort heldur er rennandi vatn í ám, lækjum eða lindum eða vatnsleiðslum eða í þróm eða brunnum.

Vatnsból skulu vera vel varin fyrir öllum óþrifnaði, og þess stranglega gætt, að skolpi eða öðru, er óþrifnaði veldur, sé eigi hellt þann veg, að runnið geti að þeim.

Fataþvottur eða önnur skarnhreinsun má ekki eiga sér stað svo nærri brunnum, að nokkur hætta sé á, að neyzluvatn saurgist af.

55. gr.

Stampa, opnar tunnur, föt eða önnur ilát með lifur, grút eða slori eða því um líku, má ekki láta standa á almannafæri, né hafa nokkuð laust í ilátum, sem óðaun leggur af eða óþrifnaði veldur. Bannað er að hengja fisk, þorskhausa eða fiskúrgang á girðingar eða hús meðfram vegum, svo og að láta fiskúrgang liggja á tún- um eða í görðum nálægt alfaraleið um maðkatimann. Slor, sem borið er í garða, skal þegar grafið eða herfað niður í moldina.

Safngryfjur og forir skulu vera þaktar, svo að engan óðaun leggi af þeim og svo vel umgirtar, að engin hætta geti stafað af fyrir menn eða skepnur.

Skylt er að hafa salerni á hverju býli í sveitum og íbúðarhúsi í kaupþúni, enn fremur skal skylt að hafa þvagskýli við hvert samkomuhús. Skulu hreppstjórar, hreppsnefndir og heilbrigðisnefndir vinna að því, að framannefndum ákvæðum verði fullnægt sem fyrst, þar sem þessu er nú áfátt.

56. gr.

Bannað er að hella skolpi, sem fiskur eða annað hefur verið þvegið úr, á göfu eða almannafæri, ekki má heldur hella þar eða skilja eftir neitt það, er óþrifnaði veldur.

For, slor, gor, mykju og annað því um líkt skal flytja í heldum ilátum um alfaravegi, og skal sá, er á, eða sá, er flytur, hreinsa upp, ef niður á götuna fer.

57. gr.

Skepnur má ekki slátra á eða við götu eða á almannafæri yfirleitt, heldur skal það gert að húsabaki eða innan girðingar, og skal þess vandlega gætt, að skepnur sjái ekki blóðvöllinn, og að hann sé hreinsaður undir eins að slátrun lokinni.

Bannað er að láta hunda komast á blóðvöll, þegar slátrað er sauðfénaði. Brot gegn banni þessu er á ábyrgð hlutaðeigandi hús- eða landráðanda. Bannað er að leggja dauðar skepnur á vegi eða nærri alfaraleiðum. Sama gildir og um flegna skrokka, limi eða slátur, nema vel hulið sé.

Bannað er einnig að flytja dauða dýraskrokka á opnum bifreiðapöllum, nema vandlega sé breytt yfir.

58. gr.

Við hvert sláturhús skulu vera nægilega mörg ilát undir innanmein og þannig fyrir komið, að öruggt sé, að hundar nái ekki að éta úr þeim. Við heimaslátrun skal hafa á blóðvellinum ilát með loki undir sulli og innanmein. Að lokinni hverri slátrun skal annað hvort brenna þessi sollnu líffæri eða grafa þau minnst fullan metra í jörð niður. Annars skulu sláturhússtjórar og aðrir, sem við slátrun fást,

fara eftir fyrirskipunum héraðslækna og reglum þeim, er þeir kunna að setja um þessi efni. **204**

30. okt.

59. gr.

Bannað er að hafa hunda með sér að óþörfu á mannamót. Í sambandi við sláturhús skal hafa sérstaka klefa til að geyma hunda í og er öllum eigendum hunda skylt að geyma þá þar, meðan þeir dvelja í kaupstaðnum í sláturtíð, enda skulu hundarnir vera bundnir með þar til gerðum böndum.

60. gr.

Heilbrigðisnefndir hafa, hver í sínum hreppi, eftirlit með því, sem að almennum þrifnaði lýtur. Fer um þetta efni eftir þeim heilbrigðissamþykktum, sem nú gilda fyrir einstaka hreppa sýslunnar, eða þeim, er síðar kunna að verða settar.

ANNAR ÞÁTTUR

Viðauki, er taki til Hvammstangakaupþúns.

VIII. KAFLI

Umferðarákvæði.

61. gr.

Án leyfis lögreglunnar má enginn setjast að á götu eða almannafæri til að selja vörur eða reka aðra atvinnu.

62. gr.

Stéttir meðfram götu skulu eingöngu ætlaðar gangandi mönnum. Bannað er að riða um götur kaupþúnsins hraðar en á hægu brokki. Lausa hesta skal jafnan reka hægt og gætilega um götur kaupþúnsins, og aldrei má siga hundum á skepnur nærri götu.

Með áburðarhesta má ekki hafa lengri viðdvöl á götunni en nauðsynlegt er til að taka ofan af þeim eða láta upp klyfjar.

Hestar, sem staddir eru í kaupþúninu á vetrum, skulu ávallt hýstir um nætur.

63. gr.

Á almannafæri má ekki taka beizli af hesti, sem beitt er fyrir vagn eða annað ökutæki. Láti nokkur hest standa fyrir hlöðnum sleða, vagni eða undir klyfjum, lengur en brýn nauðsyn krefur, getur lögreglan látið taka hest frá vagni og undan klyfjum, og komið honum til varðveislu á kostnað þess, er flutningnum stýrir.

Hesta má aldrei binda úti við í kaupþúninu, né láta þá standa í köldu veðri eða óhæfilega lengi að dómi lögreglunnar, þó að gott veður sé. Getur lögreglan tekið slíka hesta til varðveislu á kostnað umráðamanna eða eiganda.

Ferðamenn með hesta, sem viðdvöl hafa í kaupþúninu, skulu tafarlaust koma hestum sínum í rétt, hús eða haga, eftir tilvísun lögreglunnar, nema þeir hafi leyfi til að geyma þá á afgirtum túnlóðum einstakra manna.

64. gr.

Á miðri götu má ekki nema staðar með hesta, bifreiðar eða önnur ökutæki, heldur skal það gert sem næst gangstétt eða götujaðri, og aðeins halda kyrru fyrir meðan hleðsla eða losun fer fram.

Farþegar skulu stíga gangstéttarmegin upp í ökutækin og út úr þeim. Ekki má nema staðar þar sem hestur, bifreið eða annað ökutæki heldur kyrru fyrir, hinum megin á götunni. Enn fremur er bannað að nema staðar með hest, bifreið

204 eða annað ökutæki á gatnamótum, eða nær þeim en 5 metra frá götuhorni, miðað 30. okt. við húslínu.

Öll farartæki skulu snúa samhliða gangstétt eða götujaðri, meðan þau halda kyrru fyrir.

Um götuhorn skal ekið í kröppum boga, ef snúið er til vinstri, en í löngum boga, ef snúið er til hægri handar. Á götuhornum er bannað að aka eða riða fram fyrir hest, bifreið eða annað ökutæki, er á undan fer.

IX. KAFLI

Um skepnuhald o. fl.

65. gr.

Rekstur búpenings til afréttar, hirðing hans í réttum og fjallskil, er undir umsjón hreppsnefndar kaupsins og fer eftir fjallskilareglugerð Vestur-Húnavatnssýslu, eins og hún er eða verða kann.

66. gr.

Skytt er öllum að hlýða fyrirmælum hreppsnefndar um hagabeit í landi hreppsins, bæði hvernig hagabeit skuli hagað og gjöldum fyrir hana. Reglur um hagabeitargjöld skulu samin af hreppsnefnd.

Enn fremur er öllum skytt, sem hafa til umráða eða nytja, um langan eða skamman tíma, kartöflugarða, túnbletti eða önnur nytjalönd, sem hreppurinn á og leigir út eða lánar einstökum mönnum eða félögum, að hlýða fyrirmælum hreppsnefndar eða umboðsmanna hennar, um notkun og umgengni á slíkum eignum. Gjöld fyrir nytjar þessara verðmæta ákveður hreppsnefnd.

Gjöld þau, er um ræðir í þessari grein, má taka lögtaki.

67. gr.

Enginn má, án samþykkis hreppsnefndar, hafa sauðfé heima í löndum hreppsins eða innan kaupsins á tímabilinu frá 20. maí til 20. sept. ár hvert, nema í fjárheldri girðingu eða svo öruggri gæzlu að ágangur á land annarra geti ekki af hlotizt.

Enginn má, án leyfis hreppsnefndar, láta hross ganga laus í landi hreppsins, nema í gripheldri girðingu sé. Sama gildir um nautpening.

Hænsni og aðrir alifuglar skulu jafnan byrgð í heldum girðingum, eða vera í tryggri gæzlu á tímabilinu frá 1. apríl til 1. október ár hvert.

68. gr.

Ef búpeningur skriður eða stekkur fullgildar girðingar, skal sá, er fyrir tjóni verður, aðvara eiganda eða umráðamann slíks ágangspenings um að gæta hans. Ef ágangspeningur gengur þannig til skemmda á girt land oftast en tvisvar, þrátt fyrir aðvaranir til umráðamanns peningsins, má selja peninginn á opinberu uppboði, og greiðist af uppboðsandvirðinu allur kostnaður og bætur fyrir tjón, sem af ágangi hefur hlotizt, samkvæmt reikningi landráðanda, en verði ágreiningur um hann, skulu úttektarmenn meta tjónið.

Gildar skulu þær girðingar teljast, sem eru styrkhæfar, samkvæmt reglum Búnaðarfélags Íslands, að öllum frágangi. Ef ágreiningur ris um það, hvort girðing sé fullgild, skulu úttektarmenn hreppsins meta, hvort hún sé það.

69. gr.

Hesta, nautpening, sauðfé og alifugla, sem gengur laust í kaupsinu á þeim tíma, sem óheimilt er að hafa það þar samkvæmt framanskráðu, má lögreglan

handsama. Sömuleiðis má sá, er fyrir ágangi þess verður, handsama gripinn til 204
bráðabirgða, og skal hann þá þegar skýra hreppstjóra frá því og öðrum mála- 30. okt.
vöxtum.

Allan kostnað við handsömun og varðveislu slíks flækingsfénaðar greiðir eigandi þess.

70. gr.

Um sauðfjárrekstra og hrossarekstra, sem koma til kaupsins til útflutnings eða slátrunar, gerir lögreglustjóri þær fyrirskipanir, sem nauðsynlegar þykja til að afstýra farartálma, hættu fyrir börn og aðra vegfarendur.

Naut, sem farið er með um göturnar, skulu ætíð leidd í nægilega traustu bandi, og að minnsta kosti tveir menn fylgja hverju nauti árgömlu eða eldra.

Ekki mega naut standa út á götu gæzlulaus. Naut hálfis árs eða eldri mega ekki ganga saman við kýr kaupsinsbúa.

X. KAFLI

Um mannvirki og lóðir í kaupsinu.

71. gr.

Enginn má byggja í landi kaupsins neins konar hús, hvorki til íbúðar, atvinnu, geymslu eða fyrir skepnur, hvorki á lóðum einstakra manna, — hvort sem lóðarhafi sjálfur vill byggja eða annar —, né á leigðum lóðum, nema með leyfi byggingarnefndar, og verða hlutaðeigendur í öllu að hlýta fyrir mælum hennar. Sama gildir um fiskreiti, girðingar eða önnur mannvirki.

Mannvirki við höfnina má ekki gera nema eftir tillögum hafnarnefndar og með leyfi hreppsnefndar.

72. gr.

Enginn má í löndum kaupsins rista torf eða strengi, stinga hnausa, rífa hris eða lyng, nytja slægjur eða taka grjót, sand eða mól án leyfis og tilvísan hreppsnefndar.

Bannað er að kveikja í sinu eða öðrum gróðri í landi kaupsins, nema með leyfi hreppsnefndar.

73. gr.

Skýlt er hverjum, sem tekur mó í landi kaupsins, að ganga svo frá gröfum og haga grefti svo, að ekki stafi hætta af, enda má enginn taka mó í landi þess, nema með leyfi og eftir tilvísan hreppsnefndar eða umboðsmanns hennar.

XI. KAFLI

Ýmis ákvæði.

74. gr.

Foreldrum og öðrum hlutaðeigendum er skýlt að annast um, að tilhlýðilegt eftirlit sé haft með börnum, sem eru á þeirra vegum, þegar þau eru á almannafæri. Börn yngri en 13 ára mega ekki vera á almannafæri eftir kl. 9 á kvöldin á tímabilinu 14. september til 14. apríl, og ekki seinna en kl. 10 á tímabilinu frá 14. apríl til 14. september, nema þau séu í fylgd með fullorðnum.

Lögreglan getur bannað börnum, sem ekki ganga þar til vinnu, að vera á bryggju kaupsins.

Á dansleikjum mega börn innan 14 ára ekki vera lengur en til kl. 12 á kvöldi.

Knattborðsstofur (Billiard) eða stofur, þar sem mönnum er seldur aðgangur til að kasta kúlum, teningum eða þess háttar, má ekki starfrækja í kaптúninu nema með leyfi hreppsnefndar.

Þá er samkoma stendur yfir fram á nótt, skulu þeir eða sá, er fyrir henni stendur, láta gæta allrar varúðar við eldhættu, og ef enginn býr í húsinu, skal hann eða þeir fullvissa sig um, áður en skilið er við húsið, að ekki sé neins staðar í því óslökktur eldur. Einkum sé þess gætt, að ákveðnum mönnum sé falið eftirlit vegna eldhættu á barnasamkomum, þar sem jólatré eru höfð.

Í húsum þeim, sem opinberar samkomur eru haldnar, skulu vera að minnsta kosti tvennar dyr til útgöngu og skulu hurðir falla út.

Ákvæði þessi eiga einnig við í sveitum.

Bannað er að hrista gólfábreiður, viðra sængurföt, eða hengja þvott eða annað til þerris við götu eða torg í kaптúninu, þar sem það, að dómi lögreglunnar, er til óþrífnaðar eða lýta, eða getur valdið fælni í hestum.

Bannað er að nota gaddavírsgirðingar meðfram vegum í kaптúninu eða nær íbúðarhúsum en 6 metra.

Bannað er að hafa þakjárn laust úti og er það á ábyrgð eiganda, ef það fýkur öðrum til tjóns.

Sama gildir um viðarbrak o. þ. h., sem getur valdið meiðslum eða tjóni.

Í fjöru má ekki skilja eftir eða kasta seglfestu, grjóti eða neinu öðru, er getur valdið skipum eða bátum tjóni, eða á nokkurn hátt hindrað umferð eða skemmt höfnina. Ekki má heldur taka mól, sand eða grjót í fjöru hafnarinnar, nema með leyfi hafnarnefndar og þeirra aðila, sem eiga ráð á aðliggjandi lóðum.

ÞRÍÐJI ÞÁTTUR

Almenn ákvæði.

XII. KAFLI

Um staðgildi samþykktarinnar og hvernig henni skuli beitt.

Samþykkt þessi gildir fyrir Vestur-Húnavatnssýslu.

Hreppstjórar skulu, hver í sínum hreppi, hafa gætur á, að fyrir mælum samþykktar þessarar sé hlýtt, og ástunda að koma í veg fyrir brot á henni.

Komist hreppstjóri að því, að brot sé framið, skal hann jafnskjótt kynna sér málavöxtu, og senda lögreglustjóra skýrslu um málið án tafar.

XIII. KAFLI

Um hegningarákvæði, kostnað o. fl.

204

30. okt.

83. gr.

Með mál, sem rísa út af brotum á samþykkt þessari, skal farið sem almenn lög-reglumál.

84. gr.

Brot gegn samþykkt þessari varða sektum allt að 1000 krónum, ef ekki liggur við þyngri refsing að lögum.

Ef kenna má yfirsjón, er barn yngra en 14 ára drýgir, skorti á hæfilegri umsjón foreldra eða annarra, sem barninu ganga í foreldra stað, þá skal refsa þeim fyrir yfirsjónina, en ekki barninu.

Hagnaður sá, er sökudólgur kann að hafa haft af broti sínu og enginn einstakur á tilkall til, skal upptækur ger og renna auk sekta í sveitarsjóð þess hrepps, þar sem brotið er framið. Nú hefur maður drýgt brot í fleirum en einum hreppi, sem refsað er fyrir í sama máli, og rennur þá sekt hans og upptækur hagnaður í sýslusjóð.

85. gr.

Ef einhver lætur það ógert, sem er skylda hans samkvæmt samþykkt þessari eða fyrirskipunum lögreglustjóra samkvæmt henni, getur lögreglustjóri látið framkvæma það. Kostnað við þetta og kostnað, sem leiðir af þeim ráðstöfunum, sem lögreglustjóri gerir eða lætur gera, til að hindra brot á samþykktinni, greiðir sveitar-sjóður þess hrepps, þar sem ráðstöfunin er framkvæmd, en skyldur er hinn seki að endurgreiða kostnaðinn að fullu.

86. gr.

Kostnaður, sem leiðir af samþykkt þessari, og ekki verður krafizt af einstökum mönnum, greiðist úr sveitarsjóði þess hrepps, þar sem til hefur verið kostað.

Leiði kostnað af ráðstöfunum, er varða sýslufélagið í heild, greiðist hann úr sýslusjóði.

Lögreglusamþykkt þessi staðfestist hér með samkvæmt lögum nr. 107 frá 8. maí 1935, um lögreglusamþykktir utan kaupstaðanna, til þess að öðlast gildi þegar í stað, og birtist til eftirbreytni öllum þeim, sem hlut eiga að máli.

Í dóms- og kirkjumálaráðuneytinu, 30. október 1947.

Bjarni Benediktsson.

Ragnar Bjarkan.

REGLUR

205

1. nóv.

um sérnám ýmissa starfsmanna landssímans.

Samkvæmt 4. gr. reglugerðar frá 9. maí 1942, um stjórn, rekstur og eftirlit fjarskiptamála, eru hér með settar eftirfarandi reglur um inntökuskilyrði, náms-tilhögun og próf ýmissa starfsmanna landssímans.

A. Símvirkjar, símritarar og loftskýtamenn.

Inntökuskilyrði.

Umsækjandi til símvirkja- og símritara eða loftskýtamannsnáms skal hafa almenna heilbrigði og enga þá líkamsgalla, svo sem sljóva heyrn, sjóndepru, gallað